

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§12-13

Ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην· καίτοι ἐτέρους ὁρᾷτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει. Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἵππεύειν ἐπειδὴ πάντας ἐώρων τοῖς μὲν ἵππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἐτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεῦεσθαι. Καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Σε τι διαφοροποιούνταν η συμπεριφορά του Μαντίθεου από τους άλλους Αθηναίους στρατιώτες στη μάχη που έλαβε χώρα στην Αλίαρτο;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά Βιβλ.3, κεφ.5 §§21-23

Στα Ἑλληνικά ο ιστορικός Ξενοφῶν περιγράφει τα γεγονότα της μάχης στην Αλίαρτο (395 π.Χ.), στην οποία αναφέρεται και ο Μαντίθεος.

Εκείνη τη μέρα λοιπόν το ηθικό των Θηβαίων ήταν πεσμένο, γιατί έκριναν πως οι ζημιές που είχαν πάθει δεν ήταν μικρότερες από εκείνες που είχαν προκαλέσει στους αντιπάλους. Την επομένη, μαθαίνοντας ότι οι Φωκείς κι όλοι οι άλλοι (σύμμαχοι των Λακεδαιμονίων) είχαν φύγει νύχτα κι είχαν σκορπίσει ο καθένας στον τόπο του, άρχισαν να νιώθουν πολύ περήφανοι για το κατόρθωμά τους. Όταν όμως φάνηκε ο Πausanίας με τον στρατό από τη Λακεδαίμονα, νόμισαν ξανά πως διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο, και λένε πως πολλή σιγή και κατήφεια επικρατούσε ανάμεσά τους. Ωστόσο την άλλη μέρα έφτασαν οι Αθηναίοι και παρατάχτηκαν μαζί τους, ενώ ο Πausanίας ούτε προχωρούσε ούτε άρχιζε μάχη· τότε το ηθικό των Θηβαίων αναπτερώθηκε. (...) Ο Πausanίας κι οι άλλοι Λακεδαιμόνιοι αξιωματούχοι συλλογίστηκαν ότι ο Λύσανδρος είχε σκοτωθεί κι ο στρατός του είχε φύγει νικημένος, ότι οι Κορίνθιοι δεν συμμετείχαν στην εκστρατεία κι ότι όσοι έπαιρναν μέρος

ήταν απρόθυμοι· συλλογίστηκαν ακόμα και το πρόβλημα του ιππικού, ότι οι αντίπαλοι είχαν ιππικό πολύ κι εκείνοι λίγο — και, το σπουδαιότερο, ότι οι νεκροί κείτονταν κάτω από τα τείχη, έτσι που και να νικούσαν δεν θα τους ήταν εύκολο να τους περιμαζέψουν, εξαιτίας των φρουρών στους πύργους· για όλους αυτούς τους λόγους αποφάσισαν να κάνουν εκεχειρία για την παραλαβή των νεκρών.

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρήματος **σκέψασθε**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Δεν ήταν τυχαία ενέργεια, έγινε .....
- Συνελήφθη από την αστυνομία ως ..... που παρακολουθούσε και φωτογράφιζε τη στρατιωτική βάση.
- Το πρόβλημα αυτό δεν λύνεται εύκολα, θέλει πολλή .....
- Μια ..... ενέργεια παραλίγο να του στοιχίσει τη ζωή.
- Παρακολούθησα μια τηλεοπτική εκπομπή με ..... των γεγονότων της χρονιάς που μας πέρασε.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά Βιβλ.6, κεφ. 4 §§4-6.2

(έκδ. του E.C. Marchant, Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Η επιμονή των Θηβαίων να μην αφήσουν αυτόνομες τις υπόλοιπες βοιωτικές πόλεις – να μην διαλύσουν, επομένως, το Κοινό των Βοιωτών – οδήγησε σε εκστρατεία του Σπαρτιάτη βασιλιά Κλεόμβροτου στη Βοιωτία. Η προσπάθεια είχε ατυχή κατάληξη για τους Λακεδαιμόνιους και τους συμμάχους τους.

Ταῦτα δὲ ποιήσας καὶ ἀναβάς ἀπὸ τῆς θαλάττης, ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Λεύκτροις τῆς Θεσπικῆς. Οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ τῷ ἀπαντικρὺ λόφῳ οὐ πολὺ διαλείποντες, οὐδένας ἔχοντες συμμάχους ἀλλ' ἢ τοὺς Βοιωτοὺς. Ἐνθα δὴ τῷ Κλεομβρότῳ οἱ μὲν φίλοι προσιόντες ἔλεγον· Ὡ Κλεόμβροτε, εἰ ἀφήσεις τοὺς Θηβαίους ἄνευ μάχης, κινδυνεύσεις ὑπὸ τῆς πόλεως τὰ ἔσχατα παθεῖν. **Ἀναμνησθήσονται γάρ σου καὶ ὅτε εἰς Κυνὸς κεφαλὰς ἀφικόμενος οὐδὲν τῆς χώρας τῶν Θηβαίων ἐδήωσας, καὶ ὅτε ὕστερον στρατεύων ἀπεκρούσθης τῆς ἐμβολῆς, Ἀγησιλάου ἀεὶ ἐμβάλλοντος διὰ τοῦ Κιθαιρώνος.**

Εἵπερ οὖν ἡ σαυτοῦ κήδη ἢ τῆς πατρίδος ἐπιθυμεῖς, ἀκτέον ἐπὶ τοὺς ἄνδρας. Οἱ μὲν φίλοι τοιαῦτα ἔλεγον· οἱ δ' ἐναντίοι· Νῦν δὴ, ἔφασαν, δηλώσει ὁ ἀνὴρ εἰ τῷ ὄντι κήδεται τῶν Θηβαίων, ὥσπερ λέγεται. Ὁ μὲν δὴ Κλεόμβροτος ταῦτα ἀκούων παρωξύνετο πρὸς τὸ μάχην συνάπτειν.

δηόω-ῶ: ερημώνω, καταστρέφω μία περιοχή

ἀκτέον: πρέπει να επιτεθείς (ρηματικό επίθετο από το ἄγω)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Ταῦτα δὲ ποιήσας ... διὰ τοῦ Κιθαιρώνος.**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. «**Ταῦτα ποιήσας ... Κιθαιρώνος.**». Ο Ξενοφών στο παραπάνω απόσπασμα χρησιμοποιεί αρκετούς επιρρηματικούς προσδιορισμούς προκειμένου ο αναγνώστης να έχει εποπτεία του χώρου όπου εξελίσσονται τα γεγονότα. Να γράψετε πέντε τέτοιους προσδιορισμούς δηλώνοντας και τον αντίστοιχο ρηματικό τύπο που προσδιορίζουν. (μονάδες 5)

β. «**Ἀναμνησθήσονται ... Κιθαιρώνος**»: Να διακρίνετε ως προς το είδος τους τις προτάσεις της περιόδου (κύριες-δευτερεύουσες, είδος δευτερευουσών) (μονάδες 5).

Μονάδες 10